

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1929.

XLVI.

VSEBINA: Inž. Anton Šivic — petdesetletnik. — Cene mleku. — Gnojilni poskusi z umetnimi gnojili. — Lep uspeh pitanja. — Jajca za valjenje. — Umna kuncereja. — Naprava drevesnih šip. — Najboljši kit za vinsko posodo. — Poziv kmetovalcem za pristop h kmetijskim podružnicam. — Skupni obisk kmetijske razstave v Monakovem 1929. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Vestnik kmetijske gospodinjice. — Nedeljska predavanja in tečaji. — Gospodarske stvari. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inzerati.

Inž. Anton Šivic — petdesetletnik.

V sredo, 13. februarja t. l. je praznoval gozdarski referent ljubljanskega velikega župana g. inž. Anton Šivic 50 letnico svojega rojstva. Ker je ta strokovnjak izredno zaslužen za naše kmetijsko gozdarstvo in je že odnekad marljivo sodeloval pri „Kmetovalcu“, je umestno, da se ga tudi na tem mestu spominjamo.

G. inž. Šivic, rojen v Ljubljani, je dovršil po končani gimnaziji v Ljubljani visokošolske študije na Dunaju in se praktično izobrazil v privatni in državni službi na Štajerskem in Koroškem. L. 1906. je prišel v Radovljico kot okrajni gozdni referent za Kranj in Radovljico ter bil l. 1911. v istem svojstvu vpoklican k deželni vladi v Ljubljano. Na vsakem službenem mestu se je izkazal z neumorno delovnostjo in izredno sposobnostjo, tako da mu je Narodna vlada po prevratu kot našemu najboljšemu strokovnjaku poverila organizacijo gozdarske službe v vsej Sloveniji. L. 1924. pa, ko je bila Slovenija razdeljena, je postal gozdarski referent za ljubljansko oblast.

G. inž. Šivic pa ni delal samo za svojo službo, ampak je svoje znanje in izkustva objavljali v „Kmetovalcu“, ter na ta način razvil slovstveno delo, ki je bilo in je še v veliko korist našemu kmetu — lastniku večine gozdov Slovenije. Tekom let se je samo v „Kmetovalcu“ nabralo nad 60 poučnih gozdarskih spisov, od katerih so nekateri izšli v ponatisu kot „Gospodarska navodila“.

Kmetijska družba je l. 1914. izdala tudi njegovo knjigo „Poljudno navodilo za merjenje lesa“, ki je izšla l. 1922. v drugi izdaji. Namenjena je predvsem kmetским gozdnim posestnikom, da se sami nauče izračunavati množino in vrednost lesa ter niso odvisni od lesnih trgovcev.

Toda tudi drugod se ta strokovnjak slovstveno udeležuje. Posebno marljivo piše v „Šumarski list“ in „Jugoslovensko šumo“. Mnogo njegovih spisov je raztresenih v dnevnikih in koledarjih. Največje njegovo delo je pa izšlo v zadnji dobi „Gozdarstvo Slovenije“, ki se glede vsebine in opreme lahko meri s prvovrstnimi spisi večjih narodov. Spisal je tudi knjigo „Gozdarstvo v ljubljanski in mariborski oblasti za leto 1926/27“, katera knjiga nudi izredno bogat statistični material. Že več let urejuje tudi „Lovca“.

S tako marljivim in plodovitim gozdarskim pisateljem bi se lahko ponosil marsikateri večji narod. Zato mu tudi mi ob tem njegovem življenjskem jubileju prav iz srca

čestitamo in mu želimo, da bi še mnogo let tako marljivo deloval za prosep našega gozdarstva in v pouk predvsem našega malega kmetskega posestnika in še dolgo časa sodeloval tudi v našem „Kmetovalcu“.

Inž. R. Lah.

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

Cene mleku.

Producenti mleka se v zadnjem času trudijo, da bi dosegli višjo ceno za mleko in tako vsaj deloma krijejo izgubo, ki jo imajo letos vsi živinorejci vsled drage krme. S strani konsumentov je nastal proti temu odpor in očitalo se je producentom-kmetom, da nikakor niso upravičeni zahtevati višje cene, ker celo mlekarne, ki imajo velike stroške z vzdrževanjem poslopja, aparatov in številnega osebja, lahko prodajajo mleko po 3 Din. Kakor je ta očitek na prvi pogled razumljiv, vendar je tem bolj neosnovan, čim več upogleda imaš v naše kmetško gospodarstvo.

Mlekarne same ne bodo povišale cene mleku, ker niso primorane imeti mleko v zalogi, niti ga drago plačevati. Kakorhitro uvidijo, da se jim prodaja mleka ne izplača, ustavijo kratkomalo nadaljnji nakup mleka ali pa prisilijo producenta, da ceno zniža. Vse obratovanje je postavljeno na trgovsko podlago in vsaka dobro vodena mlekarna si mora v prodajni ceni zaračunati obratovne stroške in amortizacijo vložene kapitala, pa najsibo cena mleku nizka ali visoka.

Drugo je stališče producenta, ki mora ceno mleku zvišati takoj, kakorhitro se podražijo produkcijski stroški, če hoče gospodarstvo vzdržati v ravnotežju. Kmet ne more kratkomalo ustaviti produkcije mleka, prodati iz hleva vso živino, ki mu donša **stalno izgubo**, in zato je rešitev iz take gospodarske krize mogoča le v eno smer, to je v zvišanje cen produktov. Slične primere imamo tudi v vseh drugih panogah gospodarstva. Trgovec sam ne bo nikdar zvišal cen svojemu blagu, ampak so cene odvisne od tvornic, ki imajo večje ali manjše produkcijske stroške in temu primerno uravnane tudi cene proizvodov. Ko se vsled pomanjkanja podraži surovina, katero tvornica predeluje, je jasno, da bo potem tudi proizvod veliko dražji.

Prav isto je v naših kmetških tvornicah — hlevih, kjer se predeluje surovina - krma v živih strojih - kravah v mleko. Vsled lanske suše je nastalo silno pomanjkanje krme. Cene so rapidno rastle in naravno je, da se je s tem podražila produkcija mleka.

Ker se splošno misli, da dela naš kmet ravno s produkcijo mleka velike dobičke, si moramo zaradi pravilne ocene ogledati nekaj računov. Povprečna mlečnost krav v Sloveniji iznosi na leto 1200 litrov, to pride 4 litre dnevno, če računamo 300 molznih dni. Pri racionalnem krmljenju mora taka krava srednje teže dobiti naslednjo krmo: 4 kg sena, 3 kg slame, 11 kg repe in 1 kg močnih krmil (tropin), kar stane po današnjih minimalnih cenah 15.45 Din, a 1 liter mleka stane producenta **3.86 Din**. Ker se pa živina krmi pri nas neracionalno, v največ primerih s samim senom in slamo, brez močnih krmil, so produkcijski stroški za liter mleka še veliko večji. Tako stane krma, ki je pri nas najbolj običajna, to je 5 kg sena, 8 kg slame, 10 kg repe — 16.50 Din, a vsak liter mleka **4.12 Din**. Pri krmi za vsako kravo ima torej dnevno kmet 4.48 Din izgube, kar iznosi pri srednjem posestvu s petimi kravami dnevno 22.40 Din, in v vsej molzni dobi, t. j. v 300 dneh 6720 Din. Ta krma je pa poleg tega še zelo pomanjkljiva in živina pri takem krmljenju čez zimo silno oslabi. Če je že z mlekom taka izguba, kakšne izgube imajo kmetje šele od živinoreje! Doma jim ostane gnoj in od vsake krave tele, ki je tudi nekaj vredno — poreče kdo.

Pri tem so še mnogi stroški, ki se niti oddaleč ne morejo primerjati z naštetimi dohodki. Če naj bo gnoj v zameno za delo in steljo, potem ostanejo popolnoma brez kritja še amortizacija in vzdrževanje hleva ter obresti za denar, ki je vložen v živini in strojih, potrebnih za pripravlanje krme. Za teleta se pa itak nikoli ne dobi povrnjenih stroškov, če ni slučajno velike plemenske vrednosti. Ker se v okoliških gospodarstvih, ki prodajajo mleko v mesto, teleta navadno prodajajo po treh tednih mesarju, je ž njim zopet izguba. Krma za brejo kravo, ki ne da niti litra mleka, stane v 65 dneh 1004 Din, in če tele v 20 dneh popije samo 100 litrov mleka, to je 5 litrov dnevno (navadno ga dvakrat več), stane to mleko zopet 300 Din. Dobro vzrejeno tele tehta v tem času 70 kg, ki ga prodamo mesarju v najboljšem primeru po 12 Din za kg, to je 840 Din. Pri vsakem prodanem teletu ima gospodar zopet 464 Din izgube.

To so torej vzroki, ki so privedli našega kmeta do povišanja cen svojemu mleku, ker sicer se morajo v par letih takega gospodarstva naša kmetška posestva tako zadolžiti, da ne bo več rešitve iz krize. Zahteve nikakor niso pretirane in producenti z zvišanjem cene mleku na 3.50 Din za liter še dolgo ne bodo dosegli rentabilnosti svoje živinoreje, ampak bodo s tem le deloma krili izgubo, da svojega gospodarstva popolnoma ne uničijo.

V marsičem bi se dalo s sistematičnim delom izboljšati in poceniti kmetško produkcijo, kar mora biti vodilna misel pri pospeševanju kmetijstva, ali za sedaj moramo računati le z dejstvi, kakršni so in pozdravljati moramo korak, da je tudi naš kmet prišel v roke svinčnik in začel računati rentabilnost svojega gospodarstva, ker le po tej poti bo dosegel resnične in trajne uspehe.

Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico:

Izidor Florjančič, t. č. predsednik.

Gnojilni poskusi z umetnimi gnojili.

Pri gnojenju z umetnimi gnojili nastane največ neuspehov vsled nepravilnega ravnanja ž njimi, nepoznanja njih učinka in kakovosti domače zemlje. Kmetovalec, ki hoče pri gnojenju imeti gotov uspeh in na vsak način tudi dobiček, mora najprej na lastnem zemljišču izvajati poskuse z umetnimi gnojili. Šele na podlagi teh se bo prepričal, kako mora gnojiti, da mu bodo donasala gnojila največjo korist.

Poudariti pa je, da se morajo gnojilni poskusi izvajati **natančno** in **skrbno**, kajti samo tedaj dosežejo svoj namen. Površnost tukaj ni na mestu in je škoda vsakega dela, ki ni izvedeno po predpisih.

Za gnojilni poskus je izbrati zemljišče, ki ima povsod enako zemljo ter ni podvrženo povodnji ali kakim uimam. Tla naj bodo povsod enakomerno pognojena in enako obdelana. Zaradi vidnejšega učinka gnojil je bolje vzeti manj zagnojeno zemljo, oziroma še rajše tako, ki je v slabem stanju.

Na tako izbranem zemljišču je določiti poskusne parcele v izmeri od 100 štirjaških metrov, ker se male površine dajo lažje pregledati, učinek gnojil lažje nadzorovati, kakortudi pridelek lažje stehtati in oceniti. Končno je tudi preračunjenje uspeha na ha lažje določiti, ker ga je treba samo stokrat pomnožiti.

Parcelo od 100 m² dobiš, ako odmeriš del njive v širini in dolžini od 10 m, ali pa 20 krat 5 metrov, ali 12.5 krat 8 m. Vsak poskus imej najmanj po dve parceli in vsako parcelo je ob koncih zakoličiti s primeroma dolgimi kolci, ki jih je trdno zabiti v zemljo, da se ne dajo tako lahko izruvat. Kolci morajo ostati na mestu tako dolgo, dokler pridelka ne spravimo. Priporoča se tudi med obema parcelama pustiti 20 cm širok prazen pas, da se zemljišča bolje razločujeta.

Preprosti poskusi imajo po dve parceli: prva ostane negnojena, druga dobi polno gnojenje z dušičnatim (apneni dušik ali čilski soliter), s fosfatnim (superfosfat ali Tomasova žindra ali kostna moka) in s kalijevim (kalijeva sol) gnojilom. Če gnojimo okopavine tudi s hlevskim gnojem, tedaj morata biti ž njim enakomerno, po možnosti bolj slabo pognojene obe parceli.

Po stehanju pridelka vsake parcele posebej sledi primerjavanje in ugotovitev učinka umetnega gnojila. Večji pridelek na gnojeni parceli pomeni, da so istega povzročila umetna gnojila.

Na to sledi še primerjava vrednosti večjega pridelka z vrednostjo porabljenega umetnega gnojila. Ta nam pove, če se je gnojilo izplačalo in za koliko.

K vsakemu takemu poskusu je potrebno voditi poseben **poskusni zapisnik**, v katerega vpišemo rastlino, pri kateri smo izvedli gnojilni poskus, in še naslednje podatke: Kdaj je bilo dotično zemljišče gnojeno s hlevskim ali kakim drugim gnojilom, kdaj posejano ali posajeno in kdaj pognojeno. Kdaj smo pridelok spravili, kakšno vreme je bilo tekom rasti, kakšna razlika je bila opaziti pri obeh parcelah ob času rasti, morebitni škodljivci in bolezni, množina in kakovost pridelka. Po potrebi se doda tudi še druge primerne opombe.

Slika 12. Dva enoletna pitanca gorenj. črnopasastega plemena, ki sta imela zaklana prvi 221 kg in drugi 234 kg. Rejec: župan Ivan Finžgar v Breznici pri Žirovnici.

Pri gnojenju druge parcele je paziti, da se gnojila potrosijo po vsej ploskvi enakomerno in da nikakor ne padejo na prvo parcelo. Da je to delo lažje vršiti, se priporoča gnojila, ki niso dovolj drobna, zdrobiti. Če moramo trositi male količine močno učinkujočih gnojil, tedaj jih zmešamo s suho zemljo ali s peskom, ker se da ž njimi na ta način lažje in enakomerneje gnojiti. Pri obdelovanju zemlje in oskrbovanju rastlin moramo obe parceli enako in istočasno obdelati.

Ko je treba spraviti pridelek, je najprej to storiti na zemljišču okrog obeh parcel. Potem šele spravimo pridelek vsake parcele posebej in ga tako zaznamujemo, da je izključena vsaka pomota. N. pr. pri žitu označimo snope vsake parcele posebej z različnobarvnimi trakovi. Ko se je žito osušilo, stehamo najprej snope in, ko jih omlatimo, pa čisto zrnje. Razlika nam da pridelek slame. Šele tehtnica nam pokaže prvi učinek gnojenja. **Brez tehtnice je vsak gnojilni poskus brez vrednosti.** Ocenitev na podlagi površnega pregleda nas navadno vara.

Tak zapisnik je kmetovalcu dobra učna knjiga, iz katere se bo lahko poučil, kako mu je gnojiti posameznim rastlinam.

Ko smo se s poskusi prepričali, kako umetna gnojila učinkujejo in v koliko se nam izplačajo pri posameznih rastlinah na njivah in travnikih, v vinogradu in hmeljniku, tedaj jih lahko brez skrbi nabavimo.

Tega dejstva se ne da utajiti, da danes ne more kmet izhajati brez umetnih gnojil; je pa tudi res, da jih je težko pravilno rabiti, če se ni sam prej prepričal z gnojilnimi poskusi, kako mora ž njimi postopati, da mu bodo donajala dobiček. L.

Lep uspeh pitanja.

Tajništvo živinorejskih odborov v Kranju nam je poslalo pridejano **slika 12.**, ki predočuje dva pitanca črnopasaste prasičje pasme, ki jih je zredil posestnik in župan Iv. Finžgar v Breznici pri Žirov-

nici na Gorenjskem. Prasiča sta po 13 mesecev stara in sta tehtala zaklana prvi 221 kg in drugi 234 kg, kar je izredno lep uspeh pitanja, če pomislimo, da sta komaj dobro leto stara. Prvi je dal 93.5 kg špeha in masti, torej 42% celotne teže, drugi pa 111.5 kg ali 47% skupne teže. Na sliki vidimo tudi posestnika samega, ki se lahko ponaša s tako lepim uspehom pitanja.

Jajca za valjenje.

Če hočemo priti do boljših kur, si pomagamo navadno s tem, da kupimo ali zamenjamo potrebna jajca za valjenje. Ta pot je še najcenejša in tudi najbolj zanesljiva, seveda, če dobimo jajca iz zanesljivih rok.

Pri jajcih za valjenje je važno, da so oplojena in da dajejo krepka in zdrava piščeta. Najboljša jajca dobimo od dvo- do triletnih kokoši in iz take reje, kjer pride na petelina po 10 do 15 kokoši, pri težjih pasmah pa tudi manj. Kjer je reja mnogoštevilna in je v kurji čredi tudi po več petelinov, tam je vsa oploditev manj zanesljiva. Največ rejskega uspeha dosežejo tisti perutinarji, ki imajo svoje kokoši in peteline ločene po rodovih ozir. rodbinah, ki štejejo pri naših srednje težkih pasmah po 10 do 15 živali in kjer se najlažje kontrolira starost in nesnost kokoši kakortudi sorodnost posameznih živali.

Važno je dalje, da so jajca dosti sveža, kvečjemu do 14 dni stara, da so pravilno razvita, enakomerno velika, gladke in čiste lupine.

Če lahko dobimo potrebna jajca doma in pri sosedih ali sploh iz obližja, bomo dosegli še največ uspeha. Če jih pa naročimo od drugod, od koder jih dobimo po pošti ozir. po železnici, je paziti na to, da so dobro zavita in trdno vložena v zabojčke, s potrebnim opozorilom, da so notri jajca za valjenje. Vsak močnejši sunek ali stresljaj lahko povzroči, da se jajca kvarijo. Od drugod dobljena jajca so manj zanesljiva in se nikdar popolnoma ne izvale, ampak jih vedno več ali manj odpade, ker jih ni mogoče glede oplojenosti in starosti kontrolirati. Navadno nam pa tudi na poti trpijo. Če smo jih od drugod dobili, jih je pustiti vsaj 24 ur mirno ležati na hladnem prostoru, preden jih podložimo koklji.

Domačo kurjo pasmo je izboljšavati s skrbnim odbiranjem plemenskih kokoši in jajc za valjenje. Izmed raznih pasem, se pa za naše kmetske razmere najbolj priporoča štajerska pasma, ki je znana po rdečih petelinih in rjavih kokoši in ki se našim domačim kuram še najbolj prilaga po svoji vnanosti, po užitku in po svoji utrjenosti in odpornosti.

R.

Umna kuncereja.

Do zadnjega časa je bilo zanimanje za umno kuncerejo v Sloveniji tako minimalno, da skoraj ni bilo upati na kak večji uspeh v tej važni panogi narodnega gospodarstva. Le tu pa tam so delovali posamezniki v zmislu umne reje ter potom osebnih zgledov privlačevali okolico.

Kar posameznikom ni mogoče doseči, se zamore storiti potom kakega društva. To so uvideli posamezni rejci, uvidela je pa tudi Kmetijska družba v

Ljubljani ter poživila oziroma nanovo ustanovila samostojni odsek za rejo perutnine in kunccev. S tem činom je pokazala Kmetijska družba, da ima zmisel tudi za male posestnike, ki se zamorejo pečati le kvečjemu z rejo perutnine in kunccev, za kar gre njenemu vodstvu vsa čast!

Pa naj preidem k stvari sami. Pri mnogih narodih (Belgija, Francoska, Nemčija itd.) je umna reja kunccev na zelo visoki stopnji. Vsi sloji že uvidevajo, da prinaša kuncereja zlasti revnejšim ljudem lepe dohodke. Tako n. pr. šteje nemška državna zveza kuncerejcev približno 190.000 članov, kar je vsekakor visoko število. Pa ne samo društva, tudi nebroj knjig in listov deluje pri Nemcih v zmislu umne kuncereje. Izdali so celo geslo: „Kunčje meso mora postati ljudska hrana“, ki bi moralo veljati tudi za jugoslovanske razmere. Kmet ima pri nas komaj trikrat na leto svoj praznik, ko dobi meso na mizo! Zakaj bi si ga ne privoščil vsako nedeljo, ako ima dovolj dolgouhe živince pri hiši. In marsikatera ubožna, delavska družina bi se veselila dobre, kunčje pečenke vsaj ob nedeljah.

Pa ne samo z mesom, tudi s kožico nam koristi kunec. Koliko dragocenih kožic nam dajejo razne pasme. Te kožice moremo porabiti za dom ali jih prodamo trgovcem s kožuhovino. Cene so približno od 20—60 Din za komad. Nekaj navrže tudi prodaja mladičev itd. Ne smemo tudi pozabiti na kunčji gnoj, ki sliči konjskemu na vrednosti.

Nihče naj pa ne misli, da more iz kuncereje črpati bogastvo. Zgodi se včasih, da se pojavi v reji bolezen, pa je nesreča tu! Vendar se pa lahko pri pravilnem ravnanju doseže lepe uspehe, ki ne izostanejo, ako se držimo pravilne reje.

Alfonz Inkret, Šinkov turn.

Naprava drevesnih šip.

To delo bi se moralo pravzaprav izvršiti že v jeseni. Kdor pa tega ni še storil, naj stori to čimprej spomladi.

V mladih nasadih se pri nas veliko drevja na travnikih in pašnikih dobesedno zaduši v travi. Mlado drevje, ki raste v travi, je obsojeno na životarjenje. Trava pobere ves živež in padavine ter ne pripušča zraka h koreninam drevesa. Posledica tega je, da drevesce kaj slabo odganja in raste in da postane sčasoma usmiljenja vredna pokveka ali pa da usahne.

Mnogi sadjarji tega ne uvidevajo. Škoda se jim zdi napraviti okoli dreves šipo (kolobar), ker bi s tem izgubili preveč sena. Kratek račun nam pa poda sledečo sliko: Če okopujemo šest let zaporedoma okoli drevesa šipo v obsegu 1½ m, potem izgubimo med tem časom okoli 45 kg sena. V denarju bi znašala ta izguba, če računamo seno po 1.50 Din, 67.50 Din. Pri nas pa računamo, da začne s šestim letom drevo že roditi. Znani so mi slučajni, da je n. pr. šestletna kanadka obrodila 85 kg jabolok. Od tega je bilo pri sortiranju 35 kg kot prvovrstno blago priznanih. Lansko leto so se taka jabolka prodajala po 4 Din za kg. Torej bi to drevo plačalo izgubo na senu že v šestem letu svoje rasti v dvojni meri. Naj bo sorta ta ali ona, vsaka poplača že v prvih desetih letih zagotovo izgubo na senu.

Ko se drevo razrase ter požene globoke korenine, s katerimi lahko vsrkava vlago in redilne snovi v večjem obsegu, pa postane drevo neodvisno in ne potrebuje več šipe.

Fr. Kafol.

Cena modre galice.

Kmetijska družba bo oddajala letos modro galico po naslednjih cenah: kmetijskim podružnicam pri odjemu polnih vagonov od najmanj 10.000 kg po ceni 8-35 Din za 1 kg, franko vsaka postaja v Sloveniji; pri odjemu od najmanj 5000 kg po 8-45 Din za 1 kg; pri nadrobni prodaji v celih vrečah po 8-60 Din franko Ljubljana, Maribor ali Celje.

Naročila se sprejemajo do nadaljnjega, dokler traja zaloga. Zamudniki naj se čimprej zglašijo pri svoji podružnici ali pa pri Kmetijski družbi.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Poziv kmetovalcem za pristop h kmetijskim podružnicam.

Okrajna blagajna v Laškem nudi članom kmetijskih podružnic laškega okraja izredne ugodnosti:

1. Cepijo se jim svinje zaščitno po polovični ceni; če te pozneje obolijo, se jim cepi bolne svinje na stroške okrajne blagajne; ako svinje poginejo, dobijo člani odškodnino, kar je urejeno s posebnim pravilnikom.

2. Dobivajo podporo za poginjeno goved oziroma bodo imeli pravico zavarovati goved pri okrajni blagajni, kar se bo uredilo s posebnim pravilnikom.

3. Imajo pravico postaviti živino na živinske razstave in dobivati nagrade.

4. Dobivajo razne kmetijske potrebščine po znižanih cenah in so deležni še mnogo drugih ugodnosti.

Navedenih ugodnosti nečlani kmetijskih podružnic nimajo.

Zato se pozivlja vse kmetovalce, da se včlanijo pri eni kmetijskih podružnic laškega sreza (Laško, Jurklošter, Loka, Trbovlje, Dol).

Letna članarina znaša 20 Din, a se dobiva za to vsoto vsakih 14 dni poučni list „Kmetovalec“.

Obenem s popisovanjem svinj za cepljenje, naj se tudi vpisuje člane kmetijske podružnice. Nabitelj članov kmetijskih podružnic morajo izročiti denar in seznam članov pristojni kmetijski podružnici najkasneje do 25. marca 1929. Po tem terminu se članov ne more več sprejemati.

Prijavi naj se navede ime, zanimanje in natančen naslov člana. Članarina se mora takoj plačati.

Za živinorejski odsek pri okr. zastopu Laško.

Načelnik:

Dr. Jerina, drž. veterinar.

Skupni obisk kmetijske razstave v Monakovem 1929.

Nemška kmetijska družba, ki ima svoj sedež v Berlinu, je ogromno društvo, ki ima nad 120.000 udov. Njen delokrog je obsežen in vsebuje celotno pospeševanje kmetijstva v Nemčiji. V svrhu pregleda napredka v kmetijstvu prireja vsako leto v drugem mestu Nemčije obširno kmetijsko razstavo, ki je gotovo največja te vrste v Evropi in ki jo posečajo kmetovalci iz vsega sveta.

Letos bo ta prireditve v Monakovem od 4. do 9. junija in bo obsegala v glavnem tri skupine: živina, pridelki in pripomočki ter kmetijski stroji. Površina razstavljalnega prostora v Monakovem bo znašala 400.000 m², t. j. 40 ha ali 71 oralov.

Ker je Monakovo najbližje mesto za nas Slovence, je umestno, da si to razstavo ogledajo tudi slovenski kmetovalci, zato je glavni odbor Kmetijske družbe v svoji seji dne 21. februarja t. l. sklenil, naj družba organizira ta poučni zlet kmetovalcev iz Slovenije v Monakovo v dnevih 4. do 9. junija t. l. Za vožnjo sem in tja sta potrebna dva dneva, ostali se pa bodo uporabili za ogled razstave in mesta. Družba bo poskrbela, da bodo prevoznini in drugi stroški čim nižji ter utegnejo znašati okrog 1000 Din za vsakega zletnika. Po možnosti se bodo priredili tudi posebni zleti v okolico Monakovega, da si ogledajo kmetovalci ondotno kmetijstvo.

Natančnejše podatke in pogoje se bo objavilo v eni izmed prihodnjih števil „Kmetovalca“. Ker je pa zaradi priskrbe cenjenih stanovanj za večje število udeležnikov potrebno javiti nemški kmetijski družbi v Monakovo njih število, mora družba že v naprej vedeti, kdo se bo zleta udeležil. Zato pozivlja vse tiste kmetovalce in kmetijske strokovnjake, ki se hočejo priključiti, da se najkasneje do konca marca t. l. javijo Kmetijski družbi. To je tudi potrebno zaradi priskrbe potnih listov. Ta prijava bo zaenkrat še neobvezna, dokler ne bodo natančno znani vsi pogoji in stroški potovanja. Pozneje bodo pozvani vsi oni, ki se prijavijo, da vplačajo primeren znesek za kritje vožnje in drugih potnih stroškov.

Kmetijska družba.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 13. Kaj naj dajem kuram pozimi, da bodo nesle več jajc? Ali se nesenje jajc pospeši, če se primeša kostna moka? Ali je uporabna kostna moka, ki se rabi za gnojilo? V kakšni množini naj se polaga? (M. K. v V.)

Odgovor: Pozimi se priporoča sledeča klaja na dan in kuro: zjutraj 50 g krompirja, 20 g pšeničnih otrobov, 10 g deteljenega sempirja, 5 g kostnega zdroba in 5 g ribje moke, popoldne pa: 30 g ječmena ali koruze in 10 g ovs, skupaj 130 g. Jajce je bogato beljakovin, zato mora biti tudi klaja tečna. Ugodno vpliva na nesenje jajc deteljni sempir, ki ga je na predvečer popariti in pustiti čez noč v pokriti posodi, zjutraj pa pomešati s kuhanim in zmečkanim krompirjem. Zelo ugodno vpliva pa tudi ribja moka, ki v tem času še najbolj nadomešča različen mrčes in črve, ki jih kure pobirajo v poletnem času na pašl. Namesto kostne moke se priporoča kostni zdrob. Kostna moka, ki je namenjena za gnojenje, se da tudi porabiti za klajo, če je surova in čista in popolnoma zdrava, sicer pa ne.

Vprašanje 14. Kako jajca najbolje konserviramo? Koliko časa se ohranijo sveža in ali se poznajo konservirana jajca? (M. K. v V.)

Odgovor: Za konserviranje jaje jemljemo apno ali pa vodotopno steklo. V prvem primeru vzamemo na 10 l do 15 l vode po 1 kg gašenega apna, kakor ga hranimo v jamah. Tako shranjena jajca se držijo vso zimo, če smo pravilno ravnali in po potrebi zalili jajca, ki morajo biti v posodi vedno po par prstov pod vodo. Vodotopno steklo je tudi dobro, če ga pravilno rabimo. Tudi tukaj mora stati raztopina par prstov nad vloženi jajci. Za 12 l vode potrebujemo 1 kg vodotopnega stekla. Ta količina zadostuje za 250 jajc. Različna druga sredstva so po sedanjih izkušnjah manj uporabna. Konservirana jajca se poznajo. — r —

Vprašanje 15. Pri več prasičih, ki smo jih zaklali, smo našli na jetrih nekake mešičke in v njih kamenčke ali kristale. Pri nekaterih več, pri drugih manj. Prasiči so bili drugače zdravi, so radi žrli in so se dobro redili. **Kaj pomenijo taki „kamenčki“ v jetrih prasičev?** (K. K. v M.)

Odgovor: Iz opisanih izprememb na jetrih bi se dalo sklepati, da so imeli prasički takozvane „chimokoke“, ki so precej pogosta prikazen na jetrih pri goveji živini in pri prasičih. To bolezen dobijo prasiči, ako pojedjo krmo ali popijejo vodo, katera je onesnažena s takim pasjim blatom, ki ima slučajno v sebi jajčka pasje trakulje. Prasičem se pri tej bolezni izpremeni jetra in na njih se pokažejo slični znaki, kakor so v vprašanju opisani. Nevarna pa ta bolezen v splošnem ni in opasna bi bila le tedaj, če bi se pojavili ti „chimokoki“ v prav veliki množini, kar bi lahko povzročilo trebušno vodenico ali pa splošno pešanje in hiranje prasičev. Č.

Vprašanje 16. Jeseni sem posejal pšenico na njivo, na kateri sem lani pognojil krompirju s hlevskim gnojem. Setev pšenice je bila bolj redka, izvršila se je nekoliko pozno in zato se je ozimina slabo obrasla. Ker je stru sedaj redka in slaba, bi ji rad pomagal z umetnimi gnojili. **S katerimi umetnimi gnojili naj pognojim spomladi pšenice?** (C. V. v Š.)

Odgovor: Pšenici, ki se je jeseni slabo obrasla, je najbolje pomagati spomladi z gnojenjem z lahkorožtopljivim dušičnatim gnojilom, kakor je čilski soliter. Na oral posejane ploskve potrosite čim bolj zgodaj spomladi 65 do 70 kg tega gnojila. Po njem se bodo rastline kmalu popravile, se bujno razvile in možno pozelenele. Če hočete doseči tudi kleno zrnje, tedaj pognojite isti prostor še s 150 kg superfosfata, ki pospešuje razvoj semenja. Dobro je tudi, če tako njivo ob suhem vremenu nekoliko pobranate z njivsko brano, ker se potem pšenica bolje razvija. Še boljše je, po brananju povajati njivo z lahkim valjarjem, da pritismo rastline k zemlji. Četudi izgleda pšenica spomladi redka, se bo po takem gnojenju kmalu obrasla in dala dovolj pridelka. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Otovec pri Črnomlju je zborovala 20. januarja t. l. Od 40 članov je bilo navzočih 24. V odbor so bili izvoljeni: Jož. Žnidaršič načelnikom, Iv. Jakša, Ant. Zupančič, Ant. Grahek iz Otovca, Ant. Grahek iz Loke, Jure Grahek in Jož. Plut za odbornike. Za delegata je bil izvoljen Jož. Žnidaršič. Pri slučajnostih se je sklenilo naročiti nitrofoska, skupno s črnomeljsko podružnico. Tudi se je sklenilo prositi oblastnega komisarja za podporo potrebno pri dobavi domače semenske detelje.

Kmetijska podružnica v Gor. Logatcu je zborovala 20. januarja t. l. Od 42 udov je bilo navzočih 12. Iz poročila je povzeti, da je podružnica naročila dva vagona umetnih gnojil in en vagon pšenice. Računski zaključek izkazuje 1275 Din

čistega dohodka. V odbor so bili izvoljeni: Val. Leskovec načelnikom, Fr. Istenič tajnikom, Jernej Istenič blagajnikom, Jak. Nagode in Iv. Marinko za odbornike. Za delegata je bil izvoljen Fr. Istenič. Pri slučajnostih se je sklenilo zbrati potrebna naročila na umetna gnojila in semena. — Želeti je, da se v bodoče vrše občni zbori ob številnejši udeležbi.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na oblastni kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. ž. se vrše letos naslednji dvodnevni tečaji: 1. Tečaj za oskrbovanje in krmljenje živine, 20. in 21. marca; 2. tečaj za molžo, oskrbo mleka in napravo domačega sira, 22. in 23. marca; 3. tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja 3. in 4. aprila; 4. tečaj za precepljevanje in oskrbo sadnega drevja specielno za učitelje 8. in 9. aprila; 5. tečaj za zelenjadarstvo, specielno za učiteljice 15. in 16. aprila; 6. tečaj za zelenjadarstvo za druge 19. in 20. aprila. — Prva dva tečaja se vršita zaporedoma, da tvorita celoto in je najbolje, da udeleženci ostanejo pri obeh. Primerna sta zlasti za kmetijske sinove in hčere ter kmetijske pomočnike in posle, katere naj v lastnem interesu dajo gospodarji v tečaj. Sadjarski tečaj in vrtnarski tečaj za učitelje sta zlasti za one učitelje, ki predvidevajo letos obiskovati 8-tedenski učiteljski kmetijski tečaj. Stanovanje na zavodu je brezplačno, prehrana stane dnevno Din 10, za učitelje pa Din 12. — Udeležba naj se prijavi pravočasno po dopisnici.

Petmesečni kmetijsko-gospodinski tečaj v Kranju se prične 1. maja 1929. in ima namen seznaniti učenke z vsemi vednostmi, ki so potrebne dobri gospodinj. Sprejemajo se učenke, ki so izpolnile 16. leto in imajo veselje priučiti se kuhanja, šivanja, pranja, likanja, urejevanja hišnih prostorov, vsakodnevnega posnemanja mleka z „Alfa“ posnemačnikom, izdelave presnega masla in domačega sira, ukuhanja (konserviranja) sadja in zelenjadi ter za sleherno gospodinjico nič manj važnega vrtnarstva. Teoretični pouk pa obsega vzgojslovje, računstvo, hranslovje, gospodinjstvo, knjigovodstvo, živinorejo, mlekarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo in zdravstvo. Oskrbovalnina (stanovanje, hrana, pouk) znaša mesečno 500 Din. Nekolekovanj prošnji za sprejem je priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, obvezno pismo staršev, da bodo plačali stroške šolanja in poslati na: „Vodstvo kmetijske gospodinske šole v Kranju“, kjer se na željo dobe potrebne informacije.

VESTNIK KMETSKE GOSPODINJE.

Kaj smo dosegle v našem kmetijsko-gospodinskem ženskem društvu v dobi 3 let?

Lepo sliko 3 letnega delovanja kmetijsko-gospodinskih ženskih društev po vaseh, nam prinaša ga. Ana Marija Reinharz v društvenem glasilu „Land und Frau“. Ker živimo v času, ko se je tudi pri nas začelo govoriti o ustanovitvi sličnih društev, ki naj bi nas dvignila primerno vsaj do tiste kulturne stopnje, na kateri stoje naše sosedje na severu, prinašam gornjo sliko v premislek in vzpodbudo, da se končno tudi me prebudimo iz tega trdovratnega spanja in začnemo na tem polju vzajemno delovati.

Gospa Reinharz pravi tako-le:

Če pogledamo nazaj v triletno delovanje našega društva, dobimo pač najlepši dokaz, kako neobhodno potrebna so podeželska kmetijsko-gospodinska društva in kako blagoslova polno je njih delovanje. Komu je treba več vzpodbude in izpopolnitve v izobrazbi, kakor naši kmetjski ženi in dekletu?

Od jutra do večera, poleti in pozimi, petek in svetek — vedno je zaposlena v hiši, na polju in v vrtu s težkim telesnim delom, redko pride med ljudi, nihče ji ne pove, kako izboljšati ali olajšati njih delo. To je naloga podeželskih kmet.-gospodinskih društev, to je najlepši način samopomoči, pot, ki vodi tudi v najbolj oddaljene vasi ter daje ženī priliko k izpopolnitvi svoje izobrazbe.

Me smo začele nekoč s 40 članicami, a danes je ni v vasi žene, ki bi ne bila včlanjena v društvo. Od oktobra do aprila se vrše mesečni sestanki in to ob 1/8. uri zvečer, ko si lahko vsaka gospodinja vzame potrebnī čas. In res pridejo vse do zadnje. Mize so belo pogrnjene, mladenke jih lepo okrase. Tako se uče z malimi sredstvi prinašati v hišo veselje in zadovoljstvo.

Predavanja so združena s primerno malo razstavo, ali pa jih spremljajo skioptične slike. Pri čašici kave se pogovorimo potem o vsem, kar smo slišale, kajti vsaka lahko pove svoje mnenje. Nato dobe besedo poročevalke, ki imajo medsebojno razdeljene naloge. Ene govorijo o perutninarstvu, druge o gospodinjstvu doma, na vrtu itd. Te razlože udeleženkam sestanka mesečna opravila in druge posebnosti. Končno zapojejo mladenke — seveda pritegnejo tudi starejše in ob 11. uri moramo z vso odločnostjo opominjati na odhod. (Dalje prih.)

NEDELJSKA PREDAVANJA IN TEČAJI.

Nedeljska predavanja. V drugi polovici meseca marca priredi družba sledeča predavanja: **17. marca v Tomišlju**, o sadjarstvu, pred. Kafol, **v Mali Nedelji**, kino predavanje po inž. Lahu, **v Dravljah**, o živinoreji, pred. inž. Jelačin; na praznik, **19. marca v Ljutomeru** kino-predavanje, inž. Lah, **v Št. Joštu nad Vrhniko** o sadjarstvu, pred. Kafol; v nedeljo, **24. marca v Begunjah pri Cerknici**, o umetnih gnojilih, pred. inž. Lah; na praznik, **25. marca v Logatcu**, kino-predavanje inž. Lah.

Kmetijski tečaji. Dne **24. in 25. marca** dvodnevni tečaj **v Semiču**, o vinarstvu in kletarstvu, predavatelja Gombač in Kafol.

GOSPODARSKE STVARI.

Kožni sejm se vrši dne 25. t. m. v prostorih Velesejma v Ljubljani. Kot kupci so najavljeni domači in inozemski interesi. Kože vseh vrst divjačine sprejema „Divja koža“ Ljubljana, Velesejm, do 23. t. m.

Vinski sejm v Novem mestu priredi kmetijska podružnica sporazumno z vinarskim društvom v ponedeljek, 8. aprila. Pričetek ob 9. dopoldne. Vabimo vinogradnike iz sosednjih vinskih goric kakor tudi kupce, gostilničarje in vinske trgovce, da se mnogoštevilno udeležijo tega sejma. Pokušnje je primesti v čistih vinskih steklenicah.

III. vinski sejm in razstava vina v Ljutomeru se vrši 10. aprila 1929. Kakor prejšnja leta, bo tudi ta prireditvev dokazala, da se pristni „Ljutomerčan“ dobi samo v Ljutomeru. Vkljub lanskemu deževju v rani jeseni so vina prav prijetnega, harmoničnega okusa. To je pripisovati predvsem pozni trgatvi, ki je v ljutomerskem okraju postala že običajna. Ker so vinske zaloge zadnjega letnika dokaj obilne, bo tudi izbira vina prav lahka. — Gostilničarjem, vinskim trgovcem in drugim ljubiteljem dobrega vina se bo nudila ta dan najlepša prilika za nakup prvovrstnega blaga po zmerno nizkih cenah! Podružnica Vinarskega društva za Slovenijo v Ljutomeru. Predsednik: **Fric Zemljič**.

KNJIŽEVNOST.

Naše prijateljice. V založbi Mohorjeve knjižnice je izšla zanimiva knjiga, ki bo osobito zanimala naše gospodinje in dekleta. Pisatelj, gosp. inž. Ciril Jeglič, znan pesnik rož, opisuje zelo ljubko naše prijateljice rože, ki cveto in žare v oknih. — Ozdoba oken in sobe daje domačiji poseben čar. Za slovensko hišo je karakteristični znak cvetje na oknu in vrtiča ob hiši. Malokje je videti prazno okno, če več ne, vsaj nagelj samuje na oknu izbe, kjer spi deklič. — Na prvi pogled zgleda vzgoja sobnih cvetic kaj lahka. Naše gospodinje bi pa rekle drugače. Sicer mnogo veselja, pri tem pa večna skrb, prenašanje lončkov s solnca v senco in obratno. In navsezadnje pa še ni včasih pravega uspeha, kot bi bilo začarano. Ves ta trud je olajšan z naveti, ki nam jih avtor podaja v tej knjižici. Obširno razpravlja o vzgoji, o posameznih vrstah, ki so pri nas posebno priljubljene, obenem uvaja manj znane, a tem bolj hvaležne. — Z ozirom na ljubezen in brigo, ki jo goje slovenska dekleta do rož, jim toplem priporočam to knjigo, ki se dobiva v vsaki knjigarni. **L—p.**

„**Naša kuharica na selu**“ je naslov drobni knjižici, ki sta jo izdali učiteljici gospodinskih šol Draga Pešič in Danica Stojanovič. Stane samo 5 Din. Spisana je v srbohrvaščini in tiskana v latinici. Najprej je kratko navodilo o kuhanju in pripravljanju jedil v splošnem in posebej o juhah, mesu, ribah, prikuhah, močnatih in drugih. Poseben daljši odstavek je o pripravljanju prasičjega mesa, potem krajši o konzerviranju jajc in končno odstavek o konzerviranju zelenjave za zimo. Knjižica je prav prikladna za kmetijske gospodinje, tudi za slovenske, ki se hočejo naučiti pripravljati jedila tudi po srbskem načinu. **L.**

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Druga odborova seja se je vršila dne 12. januarja t. l. V zadevi vpokojenih in odpuščenih strokovnjakov smo ponovno zaprosili oba oblastna odbora naj dotične vsaj honorarno namestita, v kolikor pa to ne bi bilo mogoče, naj jim izplačata primerne odpravnine. — V več primerih smo na prošnjo dotičnih intervenirali tudi za posamezne člane. — V dveh nujnih primerih smo izplačali podpore. — Naša prošnja javnim korporacijam za subvencije je našla lep odmev pri večini okrajnih zastopov na Štajerskem in pri Tvornici za dušik v Rušah. Iz ljubljanske oblasti doslej nismo ničesar prejeli. — Odseku za posmrtno pomoč je pristopil en novi član. — Društveni odbor razmišlja o izpremembi pravil. Na željo večine članov naj bi se pogoji za sprejem tako poostriili, da bi društvo pridobilo zopet na ugledu, ki ga žal ne uživa v oni meri, kakor mu pristoja kot pokrajinski organizaciji enega najvažnejših stanov. — Storili smo primerne korake, da se izboljša položaj honorarnih nastavljenecv obeh oblastnih odborov. — Prihodnja (tretja) odborova seja bo v soboto, 23. februarja t. l.*

DRUŽBENE VESTI.

Ustanovni občni zbor samostojnega odseka za perutninarstvo in kuncerejo Kmetijske družbe v Ljubljani. V nedeljo, 3. marca t. l. se je v prostorih Kmetijske družbe zbralo dokajšnje število perutninarjev in kuncerejcev z namenom, da se obnovi samostojni odsek za perutninarstvo in kuncerejo. Zbranih je bilo okoli 40 gospodinj in gospodarjev iz mesta,

* Dopis smo prepozno prejeli. Ured.

pa tudi iz okolice. Družbeni ravnatelj, g. inž. Lah, je otvoril zborovanje ter pojasnil namen in naloge odseka. Prečitala so se obnovljena pravila in na to se je izvolil sledeči odbor: Za načelnika: g. Ivan Stupica, nadučitelj, Sv. Peter pri Mostah; za podnačelnika perutninarskega odseka g. inž. Lah; za podnačelnika kuncerejskega odseka g. V. Hudales, uradnik v pok., Ljubljana; za tajnika: g. Fr. Kafol, za blagajnika pa g. inž. Jelčin, Ljubljana; v perutninarski pododsek so bili izvoljeni: ga. Cerne, posestnica, Ljubljana, ga. Pečanka, soproga bančnega ravnatelja, Ljubljana, gg. Scher, postajenačelnik, Višnja gora, J. Mekinda, Novi Vodmat, Novak Franc, pos., Notranje gorice, V. Štebe, pos., Vir; v pododsek za kuncerejo pa: gg. Gril Franc, pos., Lošca, Alfonz Inkret, šolski vodja, Šinkov turn, dr. Andrej Jenko, Št. Vid pri Stični, Cuznar Julij, pos., Ljubljana, Avg. Kregar, Moste in Klemenčič Albina, Glince. — Določil se je letni prispevek 20 Din za oba odseka, ki se vplačata pri družbi. Sklenilo se je že letos prirediti v Ljubljani razstavo perutnine in kunccev o priliki Veleseljma meseca junija.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK SEJE GLAVNEGA ODBORA

Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani v četrtek, 21. februarja 1929.

Predsedoval je predsednik g. Sancin. Prisotni so bili gg.: podpredsednik Pipan in odborniki Ažman, Bajuk, Bučar, Černe, Globevnik, Hočevnar, Hrastnik, Hribernik, Jan, Košar, Mencinger, dr. Milavec, Petovar, Steblovnik, dr. Spiller-Muys, Supanič in Trček, računski preglednik Koman in Piber ter družbeni ravnatelj inž. Lah.

Velikega župana ljubljanske oblasti je zastopal oblastni kmetijski referent g. Trampuž, mariborske oblasti pa g. inž. Zidanšek.

Svojo odsotnost sta opravičila g. prof. Jarc zaradi bolezni, g. Brenčič pa zaradi zaposlenosti.

G. predsednik je ob 11. uri otvoril sejo in ugotovil sklepčnost. Ker je pa štajerski vlak imel zamudo več nego poldrugo uro, je prekinil sejo in jo preložil na 1 uro popoldne.

Ob 1. uri so bili prisotni vsi zgoraj navedeni in je g. predsednik enkrat ugotovil sklepčnost, pozdravil vse navzoče, predvsem pa nove gg. odbornike Bučarja, dr. Milavca in dr. Spillerja, ki jih je naprosil, da marljivo sodelujejo v odboru za prosep Kmetijske družbe.

1. Poročilo predsednika. Poročal je nato, da je Kmetijska družba ob izpremembi ustave po manifestu kralja poslala na dvorni maršalat pozdravno in udanostno brzojavko. Ravnotako je pozdravila tudi novega kmetijskega ministra g. dr. Frangeša, ki je kot kmetijski strokovnjak zasedel to važno mesto. Glavni odbor je to odobril.

Ker so razne gospodarske korporacije šle v Beograd, da se ob izpremenjenih razmerah zavzamejo za svoje interese, je bilo potrebno, da se je tudi gospod. predsednik napolnil tja in posredoval v kmetijskem ministrstvu v raznih kmetijskih vprašanjih. Predvsem je prosil g. ministra, da se naj Kmetijska družba kot glavna kmetijska korporacija Slovenije v bodoče bolj upošteva in se jo pri njenem strokovnem delovanju primerno podpre s podporami. Izročil je tudi g. ministru spomenico zaradi izpremembe carinskega zakona, v kateri so izražene tozadevne želje slovenskega kmetijstva. — G. ravnatelj je to spomenico prečital in glavni odbor jo je vzel na znanje.

Nadalje je posredoval zaradi ukinjenja uvozne carine na modro galico in glede dobave živinske soli. Obljubljeno mu je bilo, da se bo od strani ministrstva storilo vse, kar bo sploh mogoče.

Oglasil se je tudi v Srpskem Poljoprivrednem Društvu, ki pripravlja Zvezo vseh kmetijskih družb in društev v državi. Načrt „Pravil“ je že sestavljen in se bo proučil na konferenci 3. marca v Beogradu. Ta načrt je doposlan tudi Kmetijski družbi v svrhu, da ga prouči in poda o njem svoje mnenje.

Po kratki obravnavi o tem vprašanju je glavni odbor sklenil, da Kmetijska družba načelno pristane na ustanovitve take Zveze. Ker pa ne more popolnoma pristati na predloženi načrt „Pravil“, se je izvolil odsek, ki bo pravila proučil in predlagal potrebne izpremembe. V ta odsek so bili izvoljeni gg.: dr. Milavec, dr. Spiller-Muys, Trček, Sancin in inž. Lah.

(Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Loče, na nedeljo, 31. marca 1929, ob polu devetih dopoldne v šoli; Spodnje Pirniče, na nedeljo, 31. marca 1929, ob desetih dopoldne v „Gasilnem domu“; Orehovica, v nedeljo, 21. aprila 1929, ob treh popoldne v občinski pisarni;

na velikonočni ponedeljek, 1. aprila 1929:

Kotlje, ob desetih dopoldne v gostilni Antona Petriča; Motnik, ob devetih popoldne v „Društvenem domu“; Slovenjgradec, ob polu desetih dopoldne v hranilnici; Velika nedelja, po rani službi božji v šoli;

v nedeljo, 7. aprila 1929:

Bohinjska Bela, ob petih popoldne v hiši načelnika, 23; Duplje, ob štirih popoldne v Zgornjih Dupljah, 9; Homec, ob desetih dopoldne v cerkvenišču; Javor pod Ljubljano, takoj po popoldanski službi božji v župnišču; Nova cerkev pri Celju, po prvi sv. maši v mlekarni v občinski hiši; Stara cesta, ob dveh popoldne v šoli; Sv. Rupert v Slov. goricah, po rani sv. maši v novi šoli; Šmarje pri Jelšah, ob treh popoldne v gostilni g. Habjana.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.

		Ljubljana	Maribor
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q 300'— do 305'—	350'— do 360'—
	rž	1 .. 300'— do 325'—	350'— do 370'—
	ječmen	1 .. 315'— do 330'—	350'— do 370'—
	oves	1 .. 305'— do 330'—	300'— do 325'—
	proso	1 .. 280'— do 290'—	300'— do 350'—
	koruza (nova, sušena)	1 .. 330'— do 340'—	350'— do 360'—
	alda	1 .. 270'— do 280'—	250'— do 300'—
	fižol, ribaničan	1 .. 830'— do 850'—	600'— do 700'—
	fižol, prepeličar	1 .. 850'— do 870'—	600'— do 700'—
	krompir	1 .. 150'— do 200'—	150'— do 200'—
Seno in slama	sladko seno	1 .. 175'— do 185'—	140'— do 170'—
	kislo seno	1 .. 125'— do 135'—	100'— do 120'—
	slama	1 .. 125'— do 135'—	70'— do 80'—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	9'50 do 10'50	8'— do 8'05
	„ II. „ „ 1 ..	8'50 do 9'50	7'75 do 8'—
	„ III. „ „ 1 ..	7'— do 8'—	7'— do 7'50
	Krave, klobasarice	3'— do 4'50	3'50 do 4'50
	(Prigon v Lj. 137, v Mar. 500 glav).		
Teleta žive teže 1 kg	10'— do 12'—	—'— do —'—	
(Prigon v Lj. 11, v Marib. 7 glav).			
Prasiči	6—8 tednov stari kom.	200'— do 300'—	—'— do —'—
	3—4 mesece stari „	—'— do —'—	300'— do 450'—
	5—7 mesecev stari „	—'— do —'—	480'— do 550'—
	debel žive teže 1 kg	—'— do —'—	10'— do 12'50
	debel mrtve „ 1 ..	—'— do —'—	16'— do 17'—
(Prigon v Lj. 4, v Marib. 111 glav).			
Perutnina	piščanec kom.	20'— do 40'—	30'— do 40'—
	kokoš „	28'— do 35'—	30'— do 45'—
	mleko 1 lit.	2'50 do 3'—	3'— do 3'50
	smetana 1 ..	—'— do —'—	12'— do 14'—
	čajno maslo 1 kg	52'— do 60'—	50'— do 65'—
	surovo maslo 1 ..	40'— do 45'—	44'— do 48'—
	bohinjski sir 1 ..	34'— do 40'—	—'— do —'—
sirček 1 ..	—'— do 10'—	5'— do 6'—	
jalce kom.	1'50 do 2'25	1'50 do 2'—	
Kuh. vo	trda drva 1 m ³	180'— do 190'—	125'— do 150'—
	mehka drva 1 ..	—'— do —'—	90'— do 100'—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Nalezljivo sramnično vnetje.

„Velika prednost Bissulina je, da je brez duha, da se enostavno uporablja in da ni dražljiv ter hiter in siguren v učinku. Tudi kot varstveno sredstvo se dobro obnese.“ Tierarzt Dr. D., Deutschösterr. Tierärztl. Ws. 1926, Nr. 14.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško odredbo.

Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8. Za H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1 po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamozernice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—, **VFS12** s sklopko po Din 2450.—, **VFS12** s sklopko in verigo po Din 2900.—, **CCH12** za pogon z motorjem ali vitljom po Din 4050.—

Slamozernice Borek: VS10 po Din 1900.—, **VFS12** po Din 2150.—, **Alpina** po Din 2230.—, **HLC** za ročni ali motorni pogon po Din 2800.—

Reporeznice EWAD po Din 630.—, **EWO II** po Din 780.—, **EWB** po Din 800.—, **„Kremžar“** po Din 350.—

Robkači za koruzo **EMR** po Din 1120.—, mali ročni **Mignon** po Din 110.—

Vitlji (gepelj) **EGF** za 1 ali 2 konja po Din 2680.—, **EGB 24** za 2 konja po Din 3230.—

Reporeznice — „Kremžar“ z noži na bobnu po Din 350. **Planeti št. 8** — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.

Drobljač (šrotar) **MK 2** za ročni pogon, zmelje 50–60 l na uro po Din 850.—

VABILO

na

III. redni občni zbor

zadruga

„Kmetijski hranilni in posojilni dom“

v Ljubljani, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil

v sredo, dne 17. aprila 1929 ob 2. uri popoldne v zadružnih prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1. prtlj.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskega zaključka za 1. 1928.
- 4.) Razdelitev dobička.
- 5.) Volitev načelstva.
- 6.) Predlogi zadružnikov.

Pripomba:

1.) Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki sklepa brez ozira na število zastopanih glasov.

2.) Računski zaključek in predlogi ter poročilo nadzorstva so osem dni pred občnim zborom razpoloženi v zadružni pisarni članom na vpogled.

KMETIJSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI
reg. zadruga z neomejeno zavezo

Dr. D. Marušič l. r.

Alojz Tršan l. r.

ARBORIN

priznano dobro sredstvo za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, osobito v zimskem času, izdeluje tvrdka

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Pomagajte ozimini

ki je trpela po zimskem mrazu

s čilskim solitrom

ki je najboljša in najhitrejša učinkujoča dušičnato gnojilo. Gnojite z njim, čim skopni sneg, toda samo po suhih rastlinah. Čilski soliter dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani in povsod tam, kjer prodajajo umetna gnojila. Vsa pojasnila in navodila podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1, II.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke in izboljšate zemljo. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—250 kg.

Sedaj spomladi [naj vsak gnoj krompir z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

AGRIKULTURNI KEMIČNI URAD V ZAGREBU, Račkoga ul. 2/II.

40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsaakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številko. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo sike v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše! 273

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh. 2

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec pisani kardinal, Damasonov kosmač, mašancgar. — Visoke hrške: moštnice, od pritličnih: Dielovke, Klapovke, Viljamovke, ter nekaj češpelj, črešenj in marelic, ima na prodaj Ivan Hafner, Sv. Duh 10, pošta Skofja Loka. (Več po dogovoru. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 12

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, damasonov kosmač, zlata reneta, gorenjska voščenska in še druge boljše vrste. Cena prvi vrsti po 10 Din, druga vrsta 8 Din, ima na prodaj: Franc Hafner, Sv. Duh št. 21, pošta Skofja Loka. (Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 38

Trgovskega vajenca

z boljše šolsko izobrazbo, poštenega, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na Gorenjskem, istotam se sprejme

vrtnarja,

pridnega in poštenega, kateri bi bil zaposlen tudi v trgovini. — Ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod št. 57. 57

Sadna drevesa.

Več tisoč visokodebelnih dreves, najboljše vrste ima za oddaji za spomladansko saditev po zmerni ceni: Ivan Sevnik, posestnik v Zupelevcu, pošta Brežice. 68

Jajca za valjenje

od čistokrvnih štajerskih kokoši komad po 2 Din oddaja Franc Lilek, posestnik, St. III v Slovenskih goricah. Poština se posebej zaračuna. 74

Lepa krava-simodolka

prav dobra mlekarica, je z drugim teletom-teličico ter tele-bikec (za plemo), na prodaj pri Vrtačniku, Vič 44 pri Ljubljani. 73

Letniki „Kmetovalca“!

Prodaj kompletne letnike „Kmetovalca“ od 1903 do 1928. Nekoliko letnikov je vezano. Cena letniku 12 Din. Naslov: R. Brovet v Trebnjem. 72

Ekonom

samec, absolvent vinarke šole, star 37 let, z večletno prakso na veleposestvih in dobrimi spričevali išče stalno nameščenje. Naslov na upravo „Kmetovalca“ pod št. 71. 71

Zamenjam petelina

čistokrvnega, črne „Minorka“ pasme, enoletnega za petelina iste pasme. Dragotin Taš, Dolnja Lenjava. 77

Službo upravnika

išče na večjem posestvu 28 let star Slovenec z večletno prakso na raznih veleposestvih na Češkem, kateri obvlada najmodernejšo knjižvodstvo, vse moderne poljedelske stroje in poljedelstvo sploh. Cenjene ponudbe prosim na upravo „Kmetovalca“ pod „Pomlad 1929“, št. 46. 46

Jajca za valenje

od čistokrvnih grahastih plimetk kokoši, komad po 5 Din oddaja: Tilka Jenko, St. Vid pri Stični. 56

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: Tehna-družba v Ljubljani, Mestni trg 25./I. 24

Seme pravega kašelskega zelja

prodaja 20 gramov za 6 Din Ignacij Merclau, Zgor. Kašelj, p. Dev. Mar. v Polju. 13

Fige, češplje in brinje

za žganjekubo ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

Najnovije štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinjake, okna in mlekarske potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstruktorska delavnica Boh. Bistrica. 17

Veliko posestvo na prodaj!

Obstoječe iz gospodarskega poslojja, hlevov, nily, gozdov in vinograda ima na prodaj radi bolezn: Martin Žvigič, Srebotno, p. Rajhenburg. 31

Kupujemo

zlato, srebro, platin, srebrne krone. Prevzamemo v pozlatenje in posrebrejenje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Siška, Sv. Jerneja c. 8. 42

Bika,

montažonske pasme, čistokrvn, lep, 26 mesecev star, je na prodaj pri Ivan Broceljnik, Dravje št. 45, p. St. Vid pri Ljubljani 70

Seme domače detelje,

čisto, predenice prosto, ima na prodaj 300 kg po 20 Din kg podružnica Kmetijske družbe v Mošnjah, p. Radovljica. 69

Električni motor

220/380 volt, 7 in pol K. S., prodam ali zamenjam za manjšega do 5 K. S. Poizve se pri Ludvik Svolsjak, Svetje, p. Medvode. 67

Jecljanje

se s pomočjo mologa pravno zavarovanega postopanja brez motenja poklica ali udeležbe tečaja kmalu odpravi. Pošjem vsakemu interesentu brezplačno knjižico o odpravi jecljanja. Naslov: Internationales Sprach-Institut Dr. phil Goerki & Co., Hagenburg (Sch.-Lipp), Deutschland. 66

Vabilo

na ustanovni občni zbor „Zveze slovenskih agrarnih interesentov v Ljubljani“. — Pripravljani odbor Zveze slovenskih agrarnih interesentov sklicuje ustanovni občni zbor tega društva na 24. marca ob 9. uri dopoldne v vrtnem salonu restavracije pri „Levu“ na Gosposvetski cesti v Ljubljani. Odbor poziva vse agrarne interesente, da se tega ustanovnega občnega zbora množično udeležijo. — Ljubljana, 9. marca 1929. — Za pripravljani odbor: Ivan Stražišar, l. r. 76

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodsvetska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki zastojni in franko.

SADJARJI!

Nabavile si pravočasno orig. Holder' sadne brizgalnice, svetlovno znane, od strokovnjakov najbolj priznane. Dobljo se pri:

KMETIJSKI DRUŽBI ZA SLOVENIJO in pri PETAR J. MIOVIČ-u kraljevi dvorski liferant, MARIBOR, Kopitarjeva ulica 6.

Lucerna detelja

garantirano prava Francoska, ki je priznana najboljša za naše kraje, se prodaja v trgovini s semeni Josip Urbanič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8. Pišite po cenik, dobite ga brezplačno. 51

Oskrbnik

želj spremeni službo, strokovno šolsko naobrazben, s prakso vseh panog kmetijstva in tudi hmeljarstva. Star 28 let, samski. Cenjene ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“ (pod „Oskrbnik“ št. 64). 64

Več tisoč gabrovih sadik

za živi plot za spomladansko sajenje, ima na prodaj: Ivan Golc, Zasio 44, p. Bled. 62

Črno domačo deteljo

(v meščevju) okrog 150 kg ima na prodaj Jerica Dobnikar, Podutik 11, p. Vič pri Ljubljani. 61

Mlekar in sirar (Ober-Schweizer)

samski, 35 let star, z dobrimi spričevali, služboval v Nemčiji in Svici, išče letne službe na večjem posestvu za spomlad. Naslov v upravništvo pod št. 60. 60

Vabilo

na občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice r. z. z. n. z. v Videm-Dobrepoljah, ki se bo vršil dne 7. aprila 1929 v uradnih prostorih, Podgorica št. 28 ob 15. uri s sledečim dnevnim redom. 1. Čitanje zapisnika o ustanovnem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskih zaključkov za l. 1927. in 1928. 5. Slučajnosti, Načelstvo. 63

Prodaj

več tisoč kg lepih suhih pšenčnih otepov. Cena po dogovoru. Jakob Avšič, gositičar, Kleče, pošta Ježica pri Ljubljani. 75

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Kupujte brusne kamne **„Diamond“**
Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železino.

KMETOVOALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 strani	Din 2400—	1/10 strani	Din 400—
1/2 strani	Din 1200—	1/8 strani	Din 300—
1/3 strani	Din 800—	1/12 strani	Din 200—
1/6 strani	Din 600—	1/24 strani	Din 100—

Priloga listu stane Din 1500—, **Mala naznanila** do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov ne kupuje travna in deteljna semena. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost.

Domača detelja, gorenjska	98% čis.	95% kal.	26.— Din
švedska detelja (inkl. 3% bele)	96% „	92% „	38.— „
lucerna, pristna francoska	98% „	95% „	34.— „
lucerna italijanska	98% „	95% „	22.— „
lucerna banaška	96% „	95% „	26.— „
hmeljna lucerna	98% „	90% „	24.— „
bela detelja (inkl. 3% švedske)	97% „	95% „	36.— „
mačji rep	98% „	93% „	14.— „
pasja trava	92% „	94% „	28.— „
francoska pahovka	90% „	85% „	36.— „
angleška ljulika	98% „	85% „	14.— „
laška ljulika	99% „	95% „	15.— „
travniška bilnica	99% „	95% „	30.— „
travniška latovka	90% „	86% „	54.— „
lisičji rep	54% „	60% „	46.— „
mehka stoklaša	80% „	80% „	12.— „
navadna šopolja	92% „	95% „	32.— „
pasji rep	99% „	90% „	54.— „
ovčja bilnica	90% „	90% „	28.— „

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Korenjevo seme, oranžno rumeno po Din 56.— za kg, svetlo-rumeno po Din 50.—, Lobberichtersko po 56.— Din, Saalfeldsko po Din 50.—.

Semenska pesa: Mamut, rdeča po Din 15.— za kg.

Eckendorfska, rumena po Din 17.— za kg.

Oberndorfska, rumena po Din 14.— za kg.

Semenska grahova, (grašica) jara, po Din 5.— za kg.

Semenski oves po Din 3.75 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.50 za kg. Pri vagonškem odjemu po Din 3.35 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/4% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žindra se je podražila: Odslej stane 18½ do 19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonem odjemu 123 Din franko vsaka pota Slovenije pri pet ali desetonskem odjemu 124 Din franko pota postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.50 za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in tolščice po Din 3.80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram na drobno v pločevnastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din, v steklenicah po 2 kg po 25 Din in po 1 kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošljajo le pločevnaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po ¼ kg po Din 8.—; v škatljicah po ¾ kg po Din 15.—; ½ kg po Din 28.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijevi cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¾ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvolitrske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original. Austria po Din 500.— za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, **navadni razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik za trte** po Din 90.— za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravni za vse načine cepljenja sadnega drevja, od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja na trti od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, **peresa k škarjam** Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpirac „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Berberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, **AX** za 40 lit. po Din 1000, **M** za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, **E2** za 100 lit. po Din 1250, **F** za 140 lit. po Din 1700, **A** za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, **M. O.** za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. **K1** po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Hoybergov aparat za določanje tolščice v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevnastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Francoški ključi (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in pluzni deli:

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi pluzni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; **glava XV** z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih **Darius 14** (s 14 premakljivimi travni noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompletan po Din 1280 za komad, **Ara 16** po Din 1520.—

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—